

Ενημερωτικό Δελτίο

92

Άρθρο: Η Κληρονομιά μας: ΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΣΧΙΖΑ

Θέματα που απασχόλησαν το ΔΣ:

ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΠΛΗΤΤΕΙ Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΤΟΥ ΙΟΥ COVID-19

Το Διοικητικό Συμβούλιο εξαιτίας της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων για την αποφυγή εξάπλωσης του ιού, πραγματοποίησε μόνο την συνεδρίαση Ιουνίου. Η ανταλλαγή απόψεων και οι αποφάσεις για έργα και ενέργειες των μελών του Δ.Σ. λαμβάνονταν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Πανδημία και στήριξη καλλιτεχνών / φορέων
2. Status καλλιτέχνη
3. Νέο Μέλος ΣΣΠΦΛ

Θέματα που απασχόλησαν το ΔΣ

1. Συνεδριάσεις ΔΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο εξαιτίας της πανδημίας πραγματοποίησε μόνο την συνεδρίαση Ιουνίου. Η επικοινωνία μεταξύ των μελών του Δ.Σ. και η οποιαδήποτε λήψη αποφάσεων γινόταν διαδικτυακά.

2. Στήριξη καλλιτεχνών και φορέων

Την περίοδο αυτή που διανύουμε τον πολιτισμό πλήττει η πανδημία. Το Συντονιστικό με επικοινωνία του προς το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας και τον Δήμο Λεμεσού προσπαθεί να στηρίξει τους καλλιτέχνες και να βοηθήσει στην επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι οργανώσεις-μέλη του και ο καλλιτεχνικός κύκλος γενικά, δίνοντας λύσεις και εισηγήσεις. Επικεντρώνεται στα ακόλουθα:

A) Επαγγελματική κατοχύρωση/Status καλλιτέχνη

Συζητήθηκε στο Δ.Σ. ένα πολύ σημαντικό θέμα που προέκυψε από την πανδημία, την επαγγελματική κατοχύρωση του καλλιτέχνη. Το ΥΠΠΑΝ δεν ήταν προετοιμασμένο για την επίδραση της πανδημίας στον πολιτισμό. Η δημιουργία ενός μητρώου καλλιτεχνών θα μπορούσε να βοηθήσει, ένα θέμα το οποίο διαιωνίζεται εδώ και χρόνια. Η κατοχύρωση των καλλιτεχνών και η αναγνώριση του επαγγέλματός τους θεωρούμε είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα. Ετοιμάστηκε ήδη ένα νομοσχέδιο για να μπου οι καλλιτέχνες κάτω από μια ομπρέλα με την οποία θα ρυθμίζονται ουσιώδη θέματα όπως οι Κοινωνικές Ασφαλίσεις, η Συνταξιοδότηση και η Φορολογία. Θεωρούμε ότι ελάχιστοι είναι οι εικαστικοί καλλιτέχνες στην Κύπρο που μπορούν να επιβιώσουν στηριζόμενοι στις πωλήσεις των έργων τους με αποτέλεσμα να ασκούν άλλα επαγγέλματα για να μπορούν να εξασφαλίσουν μια αξιοπρεπή διαβίωση είτε ασκώντας το έργο του εκπαιδευτικού είτε και εργαζόμενοι κάπου αλλού. Αντιλαμβανόμαστε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην έκθεση των έργων τους με αποτέλεσμα την οικονομική επιβάρυνση των εξόδων που συχνά αν όχι πάντοτε δεν καλύπτονται από τις πωλήσεις των έργων τους. Αυτό θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στο προτεινόμενο νομοσχέδιο. Σύμφωνα με τον Υπουργό Παιδείας κ. Πρόδρομο Προδρόμου η δημιουργία Υφυπουργείου Πολιτισμού θα βοηθήσει στις διαδικασίες της προετοιμασίας σχετικής νομοθετικής πρότασης. Η σύσταση Ειδικής Συμβουλευτικής Επιτροπής στην οποία θα συμμετέχουν υπηρεσιακοί παράγοντες και εκπρόσωποι από τον καλλιτεχνικό χώρο θα βοηθήσει επίσης στην ολοκλήρωση του σχετικού νομοσχεδίου.

B) Εμπλουτισμό δημοσίων κτιρίων με έργα τέχνης

Αναφέρθηκε επίσης ότι ξεκίνησε ήδη η εφαρμογή της νομοθεσίας που προβλέπει τον εμπλουτισμό των ανεγειρόμενων δημοσίων κτηρίων με έργα τέχνης. Η νομοθεσία βρίσκεται σε ισχύ και την ευθύνη διεξαγωγής του διαγωνισμού για τα έργα, όπως αναφέρει το Υπουργείο, έχει έκαστος κρατικός φορέας στον οποίο ανήκει το ανεγειρόμενο κτήριο. Αφορά στον εμπλουτισμό δημοσίων κτιρίων με έργα τέχνης (Νόμος 57(1) 2009) και ότι για κάθε προϋπολογιζόμενο κτίριο πρέπει να συμπεριλαμβάνεται πρόνοια με ποσό ισοδύναμο προς ένα τοις εκατόν (1%) της συνολικής δαπάνης για την αγορά έργων τέχνης και εγκατάστασής τους στο κτίριο.

Θέματα που απασχόλησαν το ΔΣ

3. Νέο Μέλος ΣΣΠΦΛ

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει παραλάβει σχετική Αίτηση για Εγγραφή Νέου Μέλους από το Σωματείο Πολιτιστικός και Χορευτικός Όμιλος Διόνυσος και έχει εγκρίνει αυτό στις 23 Ιουνίου 2020 ως νέο Τακτικό Μέλος του Συντονιστικού.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΤΕΓΗ

ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Φιλοξενείται στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών η έκθεση φωτογραφίας των μελών της Φωτογραφικής Εταιρείας Κύπρου, Τμήμα Λεμεσού και της F/Μηδέν Φωτογραφικής Ομάδας . Η έκθεση η οποία ξεκίνησε το 2018 θα διαρκέσει δύο χρόνια (μέχρι Απρίλιο 2020). Την περίοδο των περιοριστικών μέτρων λόγω πανδημίας ήταν κλειστή για το κοινό. Συμμετέχουν οι:

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΠΡΟΥ, ΤΜΗΜΑ ΛΕΜΕΣΟΥ

Αθηνούλα Καρούζη, ΕΦΙΑΡ
Αλίκη Παναγή, ΑΦΙΑΡ
Αργυρώ Χριστοδούλου, ΑΦΙΑΡ
Γιάννος Ζαχαρίου
Ερατώ Καντούνα, ΕΦΙΑΡ/b
Θανάσης Χατζηπαύλου, ΑΦΙΑΡ
Κλέα Κυπριανού
Μάριος Ιωαννίδης
Σοφοκλής Αιταυλίτης
Ricci Desai

F/ ΜΗΔΕΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Ανδρέας Γεωργίου
Ανδρέας Ιερειδης
Ανδρέας Λαός
Γιώργος Πατατάκος
Ειρήνη Λοιζίδου
Θεοδόσης Θεοδωρίδης
Κυριάκος Ανδρέου
Κώστας Μαλλιώτης
Λάζαρος Παρασκευά
Μαρία Κυριάκου
Μαρία Νικοδήμου
Μαριάννα Κωνσταντά
Νικόλας Στρατουράς
Νίκος Μεττός
Χίονα Τζύρκα
Χριστίνα Κλεάνθους

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΤΕΓΗ

ΔΕΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΤΕΓΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΕ ΧΡΟΝΟ ΠΟΥ ΘΑ ΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΟΥΝ ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

Πανδημία Covid-19 και αναβολή εκδηλώσεων

Οι επικείμενες εκθέσεις και παρουσιάσεις βιβλίων στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών που επρόκειτο να πραγματοποιηθούν μετά τις 12 Μαρτίου 2020 αναβλήθηκαν μέχρι νεωτέρας ειδοποίησης λόγω της πανδημίας.

Όλες οι εκδηλώσεις που έχουν αναβληθεί/ακυρωθεί αναφέρονται πιο κάτω:

<u>Ημερομηνία</u>	<u>Πληροφορίες</u>
12/3/2020	Διάλεξη Alliance Francaise de Limassol
18/3/2020	Παρουσίαση βιβλίου Εύρου Αλεξάνδρου, Εκδόσεις Αριστοτέλους
20/3/2020	Έκθεση ζωγραφικής Ludmila Budanov
21/3/2020	Παρουσίαση βιβλίου Ludmila Budanov
27/3/2020	Έκθεση ζωγραφικής Alora (Μαίρη Χαραλάμπους)
31/3/2020	Λογοτεχνική Ανάγνωση Λέσχης Ανάγνωσης Βιβλιοτρόπιο
13/4/2020	Λογοτεχνική Ανάγνωση Λέσχης Ανάγνωσης Διάλογος
23/4/2020	Έκθεση ζωγραφικής Στέλιου Ιωαννίδη
28/4/2020	Λογοτεχνική Ανάγνωση Λέσχης Ανάγνωσης Βιβλιοτρόπιο
5/5–14/5/2020	Εκδηλώσεις Συντονιστικού «Πολιτισμός Σήμερα στην Πόλη μας» - Πρόγραμμα Πολιτισμός 2015-2020 -Έκθεση φωτογραφίας -Διαλέξεις
11/5/2020	Λογοτεχνική Ανάγνωση Λέσχης Ανάγνωσης Διάλογος
17/5/2020	Έκθεση Φωτογραφίας Παντελή Κράνου, F/Μηδέν Φωτογραφικός Όμιλος
26/5/2020	Λογοτεχνική Ανάγνωση Λέσχης Ανάγνωσης Βιβλιοτρόπιο
12/6/2020	Έκθεση μαθητών Σχολής Σόνιας Χατζηβασίλη
18/6/2020	Έκθεση μαθητών Σχολής Παναγιώτη Βίττη
26/6/2020	Έκθεση μαθητών Σχολής Startcenter Stellas' Afxentiou
1/7/2020	Έκθεση μαθητών Σχολής Ελένης Θεοδούλου

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ στη Λεμεσό από τα Σωματεία -Μέλη μας

LIVE STREAMING / ONLINE ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΣΣΠΦΛ ΛΟΓΩ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Οι διοργανωτές του Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού Κύπρου - οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας και το Θέατρο Ριάλτο ανακοινώνουν ότι η φετινή διοργάνωση, που επρόκειτο να πραγματοποιηθεί από τις 4 Ιουνίου έως τις 23 Ιουνίου 2020, μετατίθεται, λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, για τον Ιούνιο του 2021.

ΡΙΑΛΤΟ - Απρίλιος 2020
Το Θέατρο Ριάλτο μοιράζεται μαζί σας στιγμές και εκδηλώσεις μέσα από το ψηφιακό του κανάλι στο YouTube.

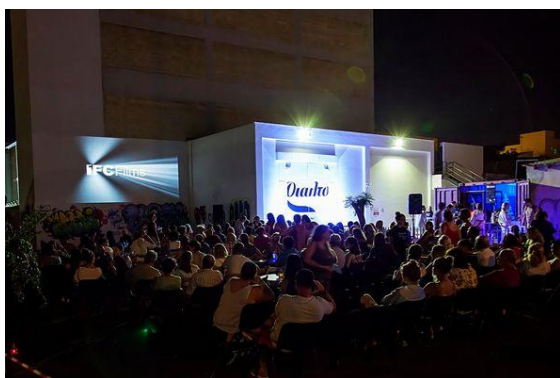

ΡΙΑΛΤΟ - Online τον Απρίλιο
από τον ΘΟΚ το κλασικό αριστούργημα του Σαίξπηρ «Ριχάρδος Γ»

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ στη Λεμεσό από τα Σωματεία -Μέλη μας

LIVE STREAMING / ONLINE ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΣΣΠΦΛ ΛΟΓΩ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού Κύπρου: Η φετινή διοργάνωση, που επρόκειτο να πραγματοποιηθεί από τις 4 Ιουνίου έως τις 23 Ιουνίου 2020 στο Θέατρο ΡΙΑΛΤΟ μετατίθεται, λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, για τον Ιούνιο του 2021.

ΡΙΑΛΤΟ Open Air – Ιούνιος 2020 Drive in σινεμά

ΡΙΑΛΤΟ

Προβολές ταινιών, παραστάσεων, συναυλιών μέσω youtube από προηγούμενες εκδηλώσεις στο θέατρο - 4th Int'l Short Film Festival of Cyprus 2014

ΡΙΑΛΤΟ Free full-length plays by National Theatre Live | Screenings by The Metropolitan Opera Streams

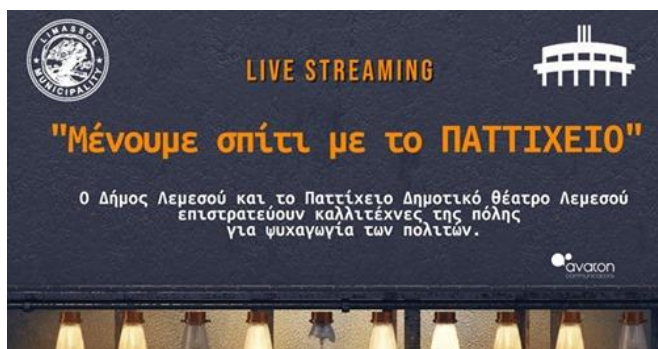

Υποβολή αιτήσεων μέχρι Submissions until 30.05.2020

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ στη Λεμεσό από τα Σωματεία -Μέλη μας

LIVE STREAMING / ONLINE ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΣΣΠΦΛ ΛΟΓΩ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ
Απρίλιος 2020
Α' και Β' κύκλος ζωντανών παρουσιάσεων

Πρόγραμμα οικονομικής στήριξης
 καλλιτεχνών της πόλης από το Πατίτχειο με
 τίτλο “ΜΕΝΟΥΜΕ ΣΠΙΤΙ ΜΕ ΤΟ ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ”

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ #stayhome

"Μένουμε σπίτι με το ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ"
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2020

04 Jazz Trio Γιάννος Μορτίτης-πιάνο Αντρέας Ροδόβθηνου-μπάσο Στέλιος Σαδός-τσίμπονα	05 Κιθάρα / Τραγούδι Στέφανος Γεωργιάδης	07 Πιάνο / 2 φωνές Ανάνης Γεωργίου-πιάνο Μαρίνα Γερμανού-τραγούδι Γιάννος Γεωργιάδης-τραγούδι
08 Μια αποτύπωση της σημερινής πραγματικότητας Με τους ηθοποιούς Γιάννο Κυριάκου Θεοδότλη Φλουρή	09 Διεθνές Ρεπερτόριο Κωνσταντίνος Μακαρίτης-φλάουτο Άρης Αντωνιάδης-πιάνο Αντρέας Αροδίτης-τραγούδι	10 Όργανοεικτικά Τραγούδι Αιμίλιος Παπαγγελίδης-κιθάρα Μαρίνα Παπαδοπούλη-βιολοντσέλο Αγγελίνα Σαταρίου-τραγούδι
11 "Ω γλυκύ μου έαρ..." Αχιλλέας Ιωάννου-κλαρίνο Κωνσταντίνος Σωκράτους-απόδοση κειμένων Παπαδιαμάντη Πατήρ Νικόλαος Λυμπουριδής-ψαλμώδ.		

Logos: KEAN, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, PSEFITIS AUTO BALANS, Chrysolithos, avaton

Live Streaming - Ώρα 19:00 www.patitcheio.com.cy

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ Ζωντανή παρουσίαση
 "Ω γλυκύ μου έαρ..."
 Κωνσταντίνος Σωκράτους – ηθοποιός
 Αχιλλέας Ιωάννου – κλαρίνο
 Πατέρας Νικόλαος Λυμπουριδής και Παύλος
 Δαμιανού - ύμνοι και τροπάρια

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ Ζωντανή παρουσίαση
 Άρης Αντωνιάδης - πιάνο
 Κωνσταντίνος Μακαρίτης - φλάουτο
 Αντρέας Αροδίτης - τραγούδι

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ στη Λεμεσό από τα Σωματεία -Μέλη μας

LIVE STREAMING / ONLINE ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΣΣΠΦΛ ΛΟΓΩ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ - Μάϊος 2020
Συνεντεύξεις καλλιτεχνών

Ανδρέας Αροδίτης

Μαριλίζα Παπαδούρη-Παπαγγελίδη

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ - Μάϊος 2020
Online παραστάσεις / προβολές

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ

#stayhome

"Μένουμε σπίτι με το ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ"
ΚΥΚΛΟΣ Β'

<p style="font-size: 24px; font-weight: bold;">21</p> <p>"Trio Levante"</p> <p style="font-size: 8px;">Παύλος Μιχαηλίδης-βιολί Παναγιώτης Σινά-κιθάρα, μπουζούκι Πέτρος Κουλουμής-λαούτο, φωνή Ανδρέας Ανδρέου-σάξι</p>	<p style="font-size: 24px; font-weight: bold;">22</p> <p>Σύγχρονα ξένα τραγούδια</p> <p style="font-size: 8px;">Andre Chris-κιθάρα, τραγουδι Θρέσσης Ανδρονίκου-κιθάρα</p>	<p style="font-size: 24px; font-weight: bold;">23</p> <p>Ελληνικά τραγούδια</p> <p style="font-size: 8px;">Νικόλαος Γενεθλιού-πιάνο, φωνή Ραφαήλιος Γενεθλιού-κιθάρα, φωνή</p>
<p style="font-size: 24px; font-weight: bold;">24</p> <p>Πιάνο / Φωνή</p> <p style="font-size: 8px;">Tatiana Stupak-πιάνο Anastasia Maklina-τραγουδι</p>	<p style="font-size: 24px; font-weight: bold;">25</p> <p>"Το τρίηχο"</p> <p style="font-size: 8px;">Ρίκος Γρηγορίου-μπουζούκι Πάνος Σουλής-πιάνο Ειρήνη Ελπιδοφόρου-τραγουδι</p>	<p style="font-size: 24px; font-weight: bold;">26</p> <p>Κιθάρα / Φωνή</p> <p style="font-size: 8px;">Θόρην Πότσος</p>
<p style="font-size: 24px; font-weight: bold;">28</p> <p>"Triple Soul Band"</p> <p style="font-size: 8px;">Αντώνης Πολυκάρπου-πιάνο Κωνσταντίνος Πάουρος-τύμπανα Γιώργος Καλοπαιτής-τραγουδι</p>	<p style="font-size: 24px; font-weight: bold;">29</p> <p>Πιάνο / Φωνή</p> <p style="font-size: 8px;">Χρυσόστομος Φιλιακού</p>	

Live Streaming - Ώρα 19:00

www.patitcheio.com.cy

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ
www.patitcheio.com.cy

"Μένουμε σπίτι με το ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ"

28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
"TRIPLE SOUL BAND"

Live Streaming - Ώρα 19:00

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ - Μάϊος 2020
Μένουμε σπίτι με το Πατίτχιο

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ στη Λεμεσό από τα Σωματεία -Μέλη μας

LIVE STREAMING / ONLINE ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΣΣΠΦΛ ΛΟΓΩ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ – Ιούνιος 2020
 Νύχτες με φεγγάρι στην αυλή

Νύχτες με φεγγάρι στην αυλή «Αρχή Δια Του Ρεμπέτικου»

ΠΙΑΝΟ - ΦΩΝΗ

Έλενα Αναγιωτού - κιθάρα, φωνή
 Ευθύβουλος Θεοκάρους - πιάνο

19.06 | 20:30

ΑΡΧΗ ΔΙΑ ΤΟΥ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟΥ

Θεόδωρος Πολυκάρπου - μπαλαμάς
 Γιάννης Μαδεμλής - μπουζούκι
 Χρίστος Ψοθός - κιθάρα

20.06 | 20:30

ΠΑΜΕ ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ
 νύχτες με φεγγάρι στην αυλή

ΜΟΥΣΙΚΗ - ΘΕΑΤΡΟ - ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Καλοκαίρι **2020**

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

Σάββας Ισοβίτης - κιθάρα, φωνή
 Βύρων Πάτσος - κιθάρα, φωνή

26.06 | 20:30

ΕΝΤΕΧΝΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ

Έλενα Γιαννακού - φωνή
 Αντώνης Πολυκάρπου - πιάνο
 Ξένιος Παπασωφρονίου - κιθάρα

27.06 | 20:30

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ στη Λεμεσό από τα Σωματεία -Μέλη μας

LIVE STREAMING / ONLINE ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ
ΜΕΛΩΝ ΣΣΠΦΛ ΛΟΓΩ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

**ΣΤΕΓΗ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ –
Ιούνιος 2020**
Free Online Events

ΣΤΕΓΗ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ
Free Webinars

**ΣΤΕΓΗ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ
ΛΕΜΕΣΟΥ**
Open Calls

Recommendations

Vol. 6

ΣΤΕΓΗ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ
Recommendations by the House:
Performances / Online μαθήματα / Projects

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ στη Λεμεσό από τα Σωματεία -Μέλη μας

ONLINE ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ / ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΣΣΠΦΛ ΛΟΓΩ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Ε/ΜΗΔΕΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ – 2020

- Διαδικτυακές Εκθέσεις PHOTO CHALLENGE
- ONLINE CHATS

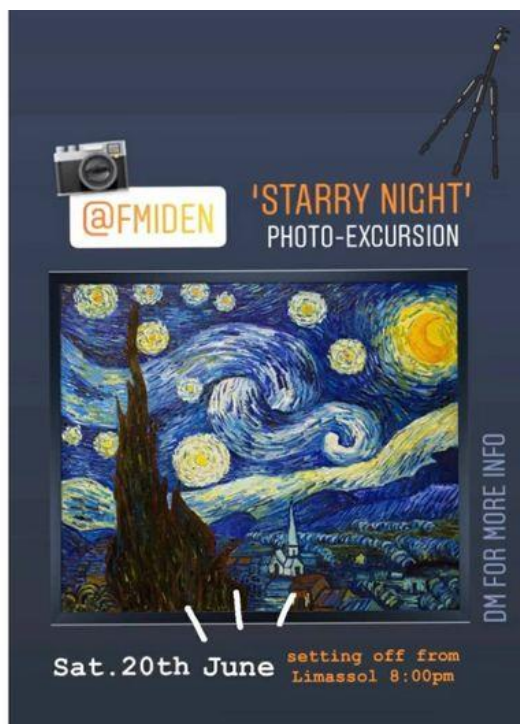
ΚΙΝΗΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ – Απρίλιος 2020

3^η Διαδικτυακή Έκθεση Φωτογραφίας
Φωτογραφία: «TADAO» Αλέξης Αλεξάνδρου, 1^η θέση

Ε/ΜΗΔΕΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ – 2020

Διαδικτυακή Έκθεση PHOTO CHALLENGE
Φωτογραφία: Θέμα «Minimal» Andreas Ierides-
Ian Jerry April 2020

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ στη Λεμεσό από τα Σωματεία -Μέλη μας

ONLINE ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ / ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΣΣΠΦΛ, ΛΟΓΩ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΠΡΟΥ, ΤΜΗΜΑ ΛΕΜΕΣΟΥ 2020

Διαγωνισμοί Φωτογραφίας

Παγκόπιος Διαγωνισμός Φωτογραφίας

"Παράθυρο με θέα"

Λήξη Διαγωνισμού: 21/10/2020

Πληροφορίες: info@ssppfl.com.cy

ΦΕΚ (Λεμεσός) οδός Ανγκάρας 120, 3ος όροφος
E-mail: info@ssppfl.com.cy
Web: www.cps.com.cy

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ
Σύνδεσμος Μικρασιατών Κύπρου & Φωτογραφική Εταιρεία Κύπρου (Τμήμα Λεμεσού)

Οι υποβληθείσες φωτογραφίες μπορούν να είναι παρμένες από όλο τον κόσμο

#μένουμε ασφαλείς
#μένουμε σπίτι
#δημιουργούμε

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
'Στην εποχή του κορωνοϊού 2020'

#we stay safe
#we stay at home
#we create

- **ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΠΡΟΥ, ΤΜΗΜΑ ΛΕΜΕΣΟΥ &**
 - **ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ 2020**
- «Παράθυρο με θέα»

Μόρφου αγαπημένη

ΛΗΞΗ: ΣΑΒΒΑΤΟ 29/05/2021

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ο Διαγωνισμός διοργανώνεται με τη συνεργασία του Δήμου Μόρφου και της Φωτογραφικής Εταιρείας Κύπρου (Τμήμα Λεμεσού)

Πληροφορίες: info@ssppfl.com.cy

Παρουσίαση: οδός Β. Δελτία Σωματείου

ΦΕΚ (Λεμεσός) οδός Ανγκάρας 120 (3ος όροφος)
E-mail: info@ssppfl.com.cy
Τηλ: 25384381

8 στις ιστοσελίδες της ΦΕΚ www.cps.com.cy και του Δήμου Μόρφου <http://www.morphou.gov.cy>

Τμήμα Λεμεσού

Σταγόνες βροχής, Εύλογία γής

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΛΗΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ: ΣΑΒΒΑΤΟ, 24/10/2020

Ο Διαγωνισμός διοργανώνεται με τη συνεργασία του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού και της Φωτογραφικής Εταιρείας Κύπρου (Τμήμα Λεμεσού) και σε αυτόν, μπορούν να συμμετάσχουν τόσο ερασιτέχνες όσο και επαγγελματίες φωτογράφοι, που αποδοχονται και τηρούν τους σχετικούς όρους συμμετοχής.

Πληροφορίες: info@ssppfl.com.cy

Κανονισμός και Αιτήσεις Συμμετοχής, μπορείτε να βρείτε στο σίκερμα της ΦεΚ Λεμεσού, οδός Ανγκάρας, 120, 3ος όροφος, κάθε τετάρτη και Σάββατο 4μ - 8μ (Τηλ: 25384381), email: info@ssppfl.com.cy και στις ιστοσελίδες της ΦΕΚ www.cps.com.cy ή του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού www.wsl.com.cy

Η κληρονομιά μας...

ΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΣΧΙΖΑ

Ένα από τα πιο ιστορικά σημεία της Λεμεσού, είναι το τριγωνικό κτήριο που βρίσκεται ακριβώς απέναντι από την εκκλησία της Αγίας Νάπας, «τα Ακίνητα Σχίζα» επί των οδών Κουμανδαρίας, Γενεθλίου Μιτέλλα και Αγίου Ανδρέου. Από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, το κτήριο αποτέλεσε σημείο αναφοράς, γνωστό κατά καιρούς και με διαφορετική ονομασία, είτε ως οικία Σχίζα, ως Υδατοπρομήθεια ή ως Yellow House.

Το κτήριο διατηρείται σε πολύ καλή κατάσταση μέχρι σήμερα, παρόλο που τα καταστήματα και η καφετέρια στο ισόγειο υπολειπονται ή δεν λειτουργούν καθόλου. Καταστήματα όπως το χρυσοχοείο των Αδελφών Χρυσόχων, το υποδηματοπωλείο Φασουλής, η καφετέρια «Twins Café Restaurant» καθώς και η βιτρίνα του οίκου υφασμάτων Λοϊζούδι. Το κατάστημα του οίκου Λοϊζούδι φιλοξενείται στο ανώγειο.

Το ιδιαίτερο σχήμα του είναι αυτό που κεντρίζει αρχικά την προσοχή. Παρατηρώντας το από πιο κοντά, προσέχει κανείς τις κομψές λεπτομέρειες της αρχιτεκτονικής του. Το σχεδίασε ο Ελλαδίτης αρχιτέκτονας Ζαχαρίας Βόνδας το 1917 ακολουθώντας τις τάσεις του ευρωπαϊκού εκλεκτικισμού, δημοφιλούς ρεύματος της εποχής, με στοιχεία γαλλικού μπαρόκ στα διακοσμητικά του αετώματος, πάνω από τον κυκλικό φεγγίτη της ανατολικής πλευράς. Με σχέδιο του ίδιου κτίστηκαν επίσης η Α' Δημοτική Αγορά (1918), το Μητροπολιτικό Μέγαρο στον παραλιακό δρόμο και τα πολυτελή σπίτια στην οδό Αγ. Ανδρέου κοντά στην Αγία Νάπα του μεγαλέμπορου Παναγιώτη Ιακωβίδη (2 κτήρια) και του Ηρακλή Μιχαηλίδη στη ανατολική πλευρά της Αγίας Νάπας. Ο Βόνδας άρχισε τότε και την ανοικοδόμηση του νέου ναού της Αγίας Τριάδος¹. (<http://limassolhistory.blogspot.com/2010/06/>)

Φωτογραφία: Ερατώ Καντούνα EFIAP/b

¹Η ανέγερση της εκκλησίας της Αγίας Τριάδος ξεκίνησε τον Απρίλιο του 1922 στην θέση παλαιότερου μικρού ναού. Τον θεμέλιο λίθο έθεσε ο επίσκοπος Κιτίου Μυλωνάς. Ο ναός αποπερατώθηκε το 1938. Τα αρχιτεκτονικά σχέδια έγιναν από τον αρχιτέκτονα Ζαχαρία Βόνδα. (<https://apsida.cut.ac.cy/>)

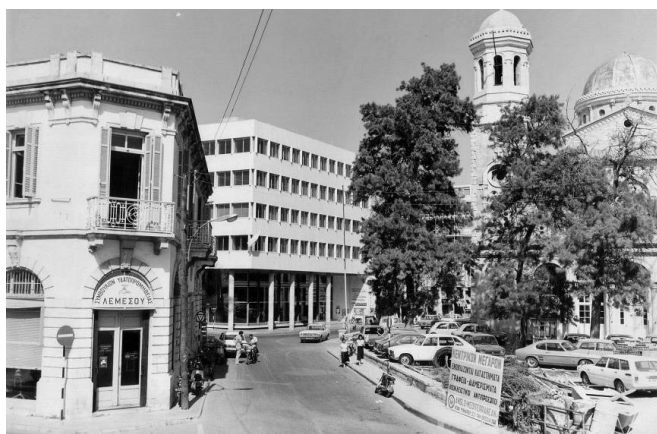
Η κληρονομιά μας...

Τα Ακίνητα Σχίζα- Συνέχεια

Το κτήριο, που αποτελείται από ισόγεια καταστήματα και μια μεγάλη κατοικία στον όροφο βρίσκεται απέναντι από τον ναό της Αγίας Νάπας. Στο ισόγειο του «τριγώνου» όπως αναφέρει ο Τάσος Ανδρέου στο βιβλίο του *Λεμεσός Ιχνηλατώντας το παρελθόν*, τα έξι καταστήματα έχουν πανύψηλα τοξωτά ανοίγματα, ενώ τα πέτρινα σκαλισμένα κλειδιά τους εφάπτονται της μαρκίζας, που διαχωρίζει αισθητικά τα δύο επίπεδα της οικοδομής. Στην νότια όψη, η χαμηλότερου ύψους είσοδος της οροφοκατοικίας, έχει πάνω από το ανώφλι της κυκλικό φεγγίτη, λεπτομέρεια που ο Βόνδας θα επαναλάμβανε και στην μεταγενέστερη οικία του μεγαλέμπορου Παναγιώτη Ιακωβίδη, πενθερού του Γεωργίου Μ. Σχίζα. Η οροφή του κτηρίου είναι επίπεδη, κατασκευασμένη από πυκνά τοποθετημένες μεταλλικές δοκούς, που φέρουν ενδιάμεσα συμπαγή τούβλα. Αυτό αποτελεί μια νέα κατασκευαστική μέθοδο, που πιθανώς την αρχιτεκτονική της ιδιοκτησία στην εφαρμογή, διεκδικεί ο κορυφαίος αυτός αρχιτέκτονας. Αξιοποιήθηκε ως κατοικία έως και το 1960 (ο πάνω όροφος), όταν στεγάστηκε εκεί το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού, με διευθυντή τον πατέρα του περιβαλλοντικού κινήματος στην Κύπρο Γιαννάκη Δ. Ποταμίτη. Η Υδατοπρομήθεια παρέμεινε στο κτήριο μέχρι και το 1981. Στο ισόγειο βρισκόταν η αντιπροσωπεία των αυτοκινήτων Commer, Humber και Hillman του Νίκου Δ. Σολομωνίδη. (Ανδρέου, *Λεμεσός Ιχνηλατώντας το παρελθόν*, 73) (Ανδρέου, *Λεμεσός Αναδρομή μνήμης*, 120-122)

Φωτογραφία: Ερατώ Καντούνα EFIAP/b

Τα Γραφεία του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας. Από συλλογή Παττίχειου Δημοτικού Μουσείου, Ιστορικό Αρχείο και Κέντρο Μελετών, Ιστορικές Φωτογραφίες, Φωτογραφία: apsida.cut.ac.cy

Φωτογραφία: Ερατώ Καντούνα EFIAP/b

Η κληρονομιά μας...

Τα Ακίνητα Σχίζα- Συνέχεια

Οικία Γ.Μ. Σχίζα, 1919, Παλαιαί Αναμνήσεις, σ.76

Όπως αναφέρει ο Παλαιίμαχος στις Παλαιαί Αναμνήσεις «Το πολυτελή αρχοντικό του Σχίζα είχε κτιστεί εκ θεμελίων του παλαιού αρχοντικού του Κουσουλάτου της Ιγγλιτέρας του Φραγκούδη²»

Στην ίδια θέση που βρίσκονται σήμερα τα Ακίνητα Σχίζα παλαιότερα βρισκόταν η κατοικία του Ευρυβιάδη Φραγκούδη, η οποία, λόγω του μεγάλου μεγέθους της, καταλάμβανε και μέρος των δρόμων, που σήμερα περιβάλλουν τη νεώτερη οικοδομή, προκαλώντας προβλήματα στην καθημερινή διακίνηση. Επεβλήθη η κατεδάφιση του παλαιού κτηρίου και η ανοικοδόμηση νέου, με ταυτόχρονη εφαρμογή αυστηρής ρυμοτομίας, για την επαρκή διαπλάτυνση των γύρω δρόμων.

Το νέο κτήριο το έκτισε ο Παναγιώτης Ιακωβίδης σε σχέδια του Ζαχαρία Βόνδα, για την κόρη του Κατίνα Ιακωβίδη, μελλοντική σύζυγος του μεγαλέμπορα Γεώργιο Μ. Σχίζα³ από τη Λεμύθου. Ο Γεώργιος Μ. Σχίζας διατηρούσε στο ισόγειο τα γραφεία του και στο ανώγειο ήταν η οικία της οικογένειας. Η οικογένεια Γεώργιου και Κατίνας Σχίζα με τα δύο τους παιδιά Πανίκο και Μιχαλάκη παρέμειναν αρκετά χρόνια στην οικία αυτή. Να αναφέρουμε εδώ ότι η οικία Σχίζα αρχικά κατοικήθηκε από τον Ιωάννη Κολακίδη και αργότερα από την οικογένεια του ιδιοκτήτη Σχίζα. (Ανδρέου, Λεμεσός Αναδρομή μνήμης, 120, 122).

Υπολογίζεται ότι η οικογένεια Ιωάννη Κολακίδη εγκατέλειψε την οικία Σχίζα αρχές της δεκαετίας του 1920 αφού μετακόμισε στην Αλεξάνδρεια όπου και γεννήθηκε εκεί ο πρώην Δήμαρχος Λεμεσού και αρχιτέκτονας, Φώτης Κολακίδης το 1923. (Αναφορά Κώστα Φ. Κολακίδη)

²Ο Νικολάκης Δ. Φραγκούδης (Β') (1796-1850) διετέλεσε Υποπρόξενος της Αγγλίας στη Λεμεσό την περίοδο 1828- 1850. Διαδέχθηκε τον πατέρα του Δημήτριο Χ. Φραγκούδη (Β'). Αργότερα το 1869 Υποπρόξενος της Αγγλίας στη Λεμεσό διορίσθηκε ο Πέτρος Λοΐζου μέχρι την Αγγλική κατοχή το 1878. Ο Ευρυβιάδης Ν. Φραγκούδης ήταν υιός του Νικολάκη Δ. Φραγκούδη ο οποίος κατοικούσε στην μετέπειτα κτισθείσα οικία Γ.Μ. Σχίζα. Στη Λεμεσό υπήρχαν Προξενικοί Πράκτορες ή Υποπρόξενοι, ονομαζόμενοι Κόνσολοι, στα Κυπριακά Κούσουλοι. (Φραγκούδης, 9, 34)

³Γεώργιος Σχίζας του Μιχαήλ διέυθυνε τον εμπορικό οίκο «Μ.Κ. Σχίζα» στην Λεμεσό. Η εταιρεία Μ.Κ. Σχίζα C.&S.M. Schisa Co Ltd που ασχολείται με την κατασκευή γόμας από χαρούπια ήταν ο 1^{ος} Εμπορικός Οίκος της Κύπρου. Ιδρύθηκε το 1867 και υφίσταται μέχρι και σήμερα.

(http://www.limassolchamber.eu/assets/documents/ebel_50_years.pdf).

Η κληρονομιά μας...

Τα Ακίνητα Σχίζα- Συνέχεια

Φωτογραφία: Ερατώ Καντούνα EFIAP/b

Ο Πανίκος Σχίζας, δικηγόρος στο επάγγελμα, παντρεύτηκε τη Ζήνα της γνωστής οικογένειας Κακογιάννη το 1945. Από τον γάμο τους απέκτησαν μια κόρη η οποία πήρε το όνομα της μητέρας του Πανίκου, την Κάτια (νυν Κάτια Σχίζα Λαμάρη). Έζησαν κάποια χρόνια στην οικία Σχίζα και αργότερα το 1949 μετακόμισαν στο νέο τους σπίτι στην Λεωφόρο Μακαρίου. Η Ζήνα Π. Σχίζα διατηρούσε στο ισόγειο της οικίας Σχίζα για πολλά χρόνια, μπουτίκ ρούχων πολυτελείας από την Αγγλία, με την ονομασία Milady. Αργότερα ασχολήθηκε με την παρασκευή σιαμπού και μυρωδικών και ίδρυσε την εταιρεία με την επωνυμία Zena Schisa (Cosmetics) Ltd.

Ο αδελφός του Πανίκου, Μιχαλάκης Σχίζας ήταν έμπορος και διαχειριζότο το εργοστάσιο Schisa Gum Ltd, ιδιοκτησία της οικογένειας Σχίζα, το οποίο βρισκόταν στην περιοχή που βρίσκεται σήμερα το Ξενοδοχείο Απολλώνια, στην οδό Γεωργίου Α΄, Ποταμός Γερμασόγειας στη Λεμεσό.

Ο Παναγιώτης Ιακωβίδης έκτισε ακόμη δύο μεγαλοπρεπείς κατοικίες στην οδό Αγίου Ανδρέου και πάλι με σχέδια του Ζαχαρία Βόνδα. Η μία είναι η διώροφη οικοδομή στη δυτική γωνία των οδών Κιτίου Κυπριανού και Αγίου Ανδρέου η οποία με τις περίτεχνες διακοσμήσεις από λιθοδομή την κατατάσσουν στη σχολή του αρχιτεκτονικού εκλεκτικισμού, που ήταν η κυρίαρχη τάση, πριν την εικονοκλαστική εμφάνιση του μοντερνισμού. Στο ισόγειο της οικίας αυτής, ο Ιακωβίδης, εγκατέστησε το υφασματοπωλείο του, που διέθετε τα εκλεκτότερα υφάσματα. Δύο χρόνια μετά το μετέφερε απέναντι, στην ανατολική γωνία των οδών αυτών όπου στα 1924

Η κληρονομιά μας...

Τα Ακίνητα Σχίζα- Συνέχεια

ολοκληρώθηκε η οικοδόμηση της ιδιωτικής του κατοικίας. Στο εσωτερικό της πολυτελούς κατοικίας έγιναν ενδιαφέρουσες οροφωγραφίες, με διακοσμητικά μοτίβα, πιθανώς από τον ζωγράφο Όθωνα Γιαβόπουλο. Τα δύο αυτά κτήρια στην οδό Αγίου Ανδρέου μαζί με το απέναντι του Γεώργιου Σχίζα συνθέτουν την αρχιτεκτονική τριλογία της πόλης. (Ανδρέου, 2009, 118).

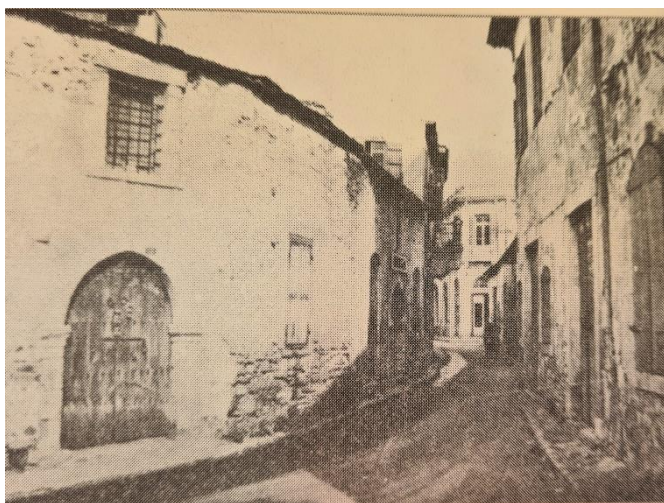
Αν και πολλές επωνυμίες έχουν χρησιμοποιήσει τα καταστήματα του ισογείου, αυτή που μένει πιο ζωντανή στη μνήμη του κόσμου είναι η καφετέρια Yellow House. Ο χώρος αυτός ήταν δημοφιλής προορισμός για τους νεαρούς κατά τη δεκαετία του '60 και '70, προσφέροντας αναψυκτικά και τυρόπιτες, αλλά και τα πρωτοεμφανιζόμενα hamburgers και hotdogs. Το εσωτερικό του κτιρίου παραμένει και σήμερα ακόμα το ίδιο εντυπωσιακό.

ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ 1300-1400

«Η ΛΕΜΕΣΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ» του Χριστάκη Σεργίδη

Ταξιδεύοντας πίσω στον 12^ο – 13^ο αιώνα, όπως αναφέρει ο Χριστάκης Σεργίδης στο βιβλίο του «Η Λεμεσός μέχρι την Τουρκοκρατία», φαίνεται ότι η περιοχή αυτή, με την «Κεντρική» οδό νότια της οδού Σαριπόλου, όπου αριστερά βρίσκονται σήμερα «τα Ακίνητα Σχίζα» και δεξιά η εκκλησία της Αγίας Νάπας αποτελούσε μια περιοχή με μεγάλα κτίρια και αρχοντικά τα οποία περιβάλλονταν από οχυρωματικά έργα και αμαξιτούς δρόμους, μια περιοχή που αποτελούσε τον πυρήνα της πόλης με επέκταση μέχρι το Κάστρο. Μια πόλη που την περίοδο αυτή θα πρέπει να δεχόταν συνεχείς καταστροφές και ανοικοδομήσεις που οφείλονταν τόσο στους σεισμούς, όσο και στις επιθέσεις.

Σε ανασκαφές του αποχετευτικού συστήματος της πόλης, στη διασταύρωση των οδών Κουμανδαρίας και Γενεθλίου Μιτέλλα εντοπίστηκε η βορειοδυτική γωνία ενός μεγάλου οικοδομήματος, κατασκευασμένου με μεγάλους πελεκητούς λίθους, τόσο εσωτερικά, όσο και εξωτερικά, και με ενδιάμεσο γέμισμα από πέτρες και γυψοκονίαμα συνολικού πάχους 0.80-1.00 μέτρο περίπου. Το νεώτερο από τα νομίσματα που βρέθηκε στο χώρο αυτό χρονολογήθηκε στα τελευταία έτη της βασιλείας του Ερρίκου του Α' (1218μ.Χ.-1253μ.Χ.) στην Κύπρο. Πιθανό λοιπόν να πρόκειται για κάποιο μεγάλο

Οδός Κουμανδαρίας, 1870, Παλαιαί Αναμνήσεις, σ.85

Η κληρονομιά μας...

Τα Ακίνητα Σχίζα- Συνέχεια

«Η ΛΕΜΕΣΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ» του Χριστάκη Σεργίδη

δημόσιο κτήριο, αρχοντικό σε συνδυασμό με κάποιο ναό, πρόδρομο της Αγίας Νάπας, μια και βρίσκεται στην ίδια περιοχή με τη σημερινή εκκλησία. Η φημολογία ότι στην περιοχή βρισκόταν επίσης παλιός ναϊσκος αφιερωμένος στην «Πλατυτέρα των Ουρανών», η διατήρηση της ονομασίας του Ναού ως «Αγία Νάπα» σε συνδυασμό με μια από τις εκδοχές ότι η ονομασία του Ναού προέρχεται από το γεγονός ότι η παλιά εκκλησία των Λατίνων ήταν αφιερωμένη στο Άγιο Μανδήλιον της Αγίας Βενενίκης (Saint Nape), αλλά και σε συνδυασμό με τον παλιό αμαξιτό δρόμο που βρέθηκε νότια της σημερινής οδού Σαριπόλου ενισχύει την υπόθεση ότι πρόκειται για ένα ισχυρό κτιριακό συγκρότημα που περιλάμβανε και τον ναό της τότε οχυρωμένης πόλης. Αξίζει να αναφερθεί ότι στην ανατολική άκρη της οδού Γενεθλίου Μιτέλλα βρέθηκε σε βάθος 1.85μ από την επιφάνεια της σημερινής ασφάλτου, πλακόστρωτο δάπεδο. Τα ευρήματα αυτά πιθανό να ανάγονται στην ίδια εποχή 12^ο και 13^ο αιώνα ενταγμένα στη «μέση οδό» (κεντρική οδό) που υπήρχε τότε στην περιοχή αυτή μαζί με το σύστημα αγωγών μεταφοράς νερού. (Σεργίδης, 51)

Το εργοστάσιο κόλλας της εταιρείας Σχίζα τη δεκαετία του '50. Λεμεσός, Μνήμες παρελθόντων ετών, σ.34

ΟΙΚΙΑ ΣΧΙΖΑ ΚΑΙ ΓΥΡΩ ΠΕΡΙΟΧΗ 1800-1900

Στα μέσα του 1800 η Λεμεσός είχε στενούς και ακανόνιστους δρόμους. Οι δρόμοι Σαριπόλου, Αρχ. Κυπριανού και Ιφιγενείας ήταν στενοί και αδιέξοδοι. Ο δρόμος Σαλαμίνας δεν υπήρχε. Στην τότε οδό Μακεδονίας και νυν Ανεξαρτησίας, δεν υπήρχε παρά μόνο μια οικία (αργότερα επιπλοποιείο Σπαναχίδη). Η κεντρική αρτηρία της πόλης ήταν η οδός Αγ. Ανδρέου όπου σε πολλά σημεία ήταν απίστευτα στενή μέχρι 4 πόδια, όπως για παράδειγμα στην είσοδο της Σαριπόλου,

Τα πρώτα γραφεία της εταιρείας Νίκος Δ. Σολομωνίδης στην Αγ. Ανδρέου, δίπλα από την εκκλησία της Αγίας Νάπας τη δεκαετία του '40.

194

Το κατάστημα Ν.Δ. Σολομωνίδη στο ισόγειο της οικίας Σχίζα, 1940, Λεμεσός, Μνήμες παρελθόντων ετών, σ.194

Η κληρονομιά μας...

Τα Ακίνητα Σχίζα- Συνέχεια

ΟΙΚΙΑ ΣΧΙΖΑ ΚΑΙ ΓΥΡΩ ΠΕΡΙΟΧΗ 1800-1900

απέναντι από «τα Ακίνητα Σχίζα», και στην οδό Αρχ. Κυπριανού. (Παρασκευάς, 1996, 33). Ο στενός δρόμος της οδού Κουμανδαρίας που κατέληγε στον παραλιακό, ήταν ένα στενοσόκακο χωρίς τίποτα ξεχωριστό, μια στενή πάροδος της οδού Αγίου Ανδρέου, πίσω στη δυτική πλευρά της Αγίας Νάπας, όπου υπήρχαν αποθήκες και καζάνια κρασιών. Η μυρωδιά των κρασιών και των τσίπουρων ήταν έντονη και διάχυτη σ' όλο το στενό, απ' όπου πήρε και τ' όνομα ο δρόμος. Στην αριστερή πλευρά του δρόμου πίσω από «τα Ακίνητα Σχίζα» (πρώην αρχοντικό του Ευρυβιάδη Φραγκούδη), στη γωνία, ήταν το λεγόμενο αδιέξοδο της οδού Κουμανδαρίας, που λεγόταν έτσι ένεκα του δαιδαλώδους του σχήματος. (Μιχαηλίδη, 1981, 29-30).

Όπως περιγράφει ο Ευστάθιος Παρασκευά-Παλαίμαχος (1860-1943) στις «Παλαιαί Αναμνήσεις», όλη η περιοχή πριν το 1900, κατεβαίνοντας από την οδό Ειρήνης (τότε Βικτωρίας) αλλά και στην οδό Αγίου Ανδρέου και παράδρομους είχε μικρά σπιτάκια, αριθμό μαγαζιών, χωράφια και χάνια. 50 σπίτια ανώγεια είχε η μικρή πόλις της Λεμεσού το 1878 όταν ήλθε η Αγγλία στο νησί, αναφέρει ο Γεώργιος Σ. Φραγκούδης στο μονόγραμμά του. Δεξιά και αριστερά της Αγίου Ανδρέου στέκονται επιβλητικά μέχρι και σήμερα κάποια απ' αυτά, ίσως τα ωραιότερα, μεγαλοπρεπή διώροφα αρχοντικά.

Την εποχή αυτή το κτήριο του Φραγκούδη, (κατόπιν «τα Ακίνητα Σχίζα») στέγαζε τα μαγαζιά του Ευρυβιάδη Φραγκούδη⁴, γόνος μιας από τις μεγαλύτερες οικογένειες των Φραγκούδηδων, με ιατρούς, πρόξενους, μεγαλέμπορους και γενάρχη τον πρώτο ιατρό στη Λεμεσό και πρόξενο Γαλλίας και Αγγλίας, Δημήτριο Φραγκούδη (Α'). Η μεγαλύτερη αριστοκρατική οικογένεια όχι μόνον λόγω των πολλών διακλαδώσεων, αλλά και λόγω της συνεχούς πατριωτικής και μεγάλης δράσης των μελών της επί δύο αιώνες. (Φραγκούδης, 1, 20). Περί το 1850 επίσης το ανώγειο της οικίας Ευρυβιάδη Φραγκούδη χρησιμοποιήθηκε και ως ξενοδοχείο.

(http://www.limassolchamber.eu/assets/documents/ebel_50_years.pdf).

⁴Ο Ευρυβιάδης Φραγκούδης (Εβρής) (1829-1887), λόγιος, εκλεκτός νέος της Λεμεσού που γνώριζε άριστα τα Ελληνικά, Ιταλικά και Γαλλικά. Από τον πατέρα του, Νικολάκη Δ. Φραγκούδη (το γένος Δημήτριου Φραγκούδη), κληρονόμησε μεγάλη περιουσία και το εμπόριο. Πολύ νέος διορίστηκε το 1853 στη Λεμεσό Πρόξενος της Σουηδίας και Νορβηγίας. Αδέλφια του οι Δημητράκης, Σωκράτης, Μέναρδος και Καρύδης. Μεταξύ των μεγαλύτερων φυσιογνωμιών της Κύπρου και της Ελλάδας, στο γενεαλογικό δένδρο του Δημήτριου Φραγκούδη (Α') ήταν επίσης οι: (α) Ιωάννης Φραγκούδης (1863-1916) Ελληνοκύπριος Ολυμπιονίκης Σκοποβολής (1896), αγωνίστηκε με τα χρώματα της Ελλάδας, μιας και η Κύπρος δεν αποτελούσε ανεξάρτητη χώρα, βρισκόμενη κάτω από τον αγγλικό αποικιοκρατικό ζυγό, και αξιωματικός του Στρατού, (β) Ρένος Φραγκούδης (1909-1982). Κύπριος αθλητής δρόμων ταχύτητας, πανελληνιονίκης και βαλκανιονίκης και (γ) Δημήτριος Δ'(Τάκης) Φραγκούδης (1900). Ζωγράφος. Τιμήθηκε το 1969 στο Λονδίνο με το πρώτο βραβείο για αφηρημένη ζωγραφική. (Φραγκούδης, Γ.Σ., 22, 36-37) (<https://el.wikipedia.org/wiki/>)

Η κληρονομιά μας...

Τα Ακίνητα Σχίζα- Συνέχεια

ΟΙΚΙΑ ΣΧΙΖΑ ΚΑΙ ΓΥΡΩ ΠΕΡΙΟΧΗ 1800-1900

Κατά την τουρκοκρατία, δεκαετία 1870, απέθανεν και η Αικατερίνη (Κατίνα) Φραγκούδη μητέρα του Σωκράτη Φραγκούδη, πρόξενου της Ιταλίας στην Λεμεσό και γιαγιά του διακεκριμένου μας συμπολίτη Γεώργιου Σ. Φραγκούδη⁵. (Παρασκευάς, 1996, 35, 70, 92). Να αναφέρουμε εδώ ότι Προξενεία, υπήρχαν διάφορα ως επί το πλείστο με Κύπριους πρόξενους.

Αυτή η αρχαιοπρεπής ανώγειος οικία, η οικία Φραγκούδη, κατοικήθηκε αργότερα από την οικογένεια του Ιατρού Τσαγκαρινού. (Παρασκευάς, 1996, 14, 116). Ο Κυριάκος Τσαγκαρινός από τη Σύμη ήταν ανάμεσα στους πρώτους γιατρούς της Λεμεσού που ήρθαν μετά το 1900 από το εξωτερικό. (Πιλαβάκης, 181)

Με την έλευση των Άγγλων στην Κύπρο, μετά το 1878, καθάρισαν τα χωράφια και τους δρόμους που είχαν καταντήσει από την αδιαφορία της τουρκικής διοικήσεως και την ανοχή των κατοίκων, σε σκουπιδότοπους, δενδροφυτεύτηκαν οι ανοικτοί χώροι και ανάγκασαν τους ιδιοκτήτες να τους περιτοιχίσουν. Η οδός Αγίου Ανδρέου ήταν ο πρώτος δρόμος που διορθώθηκε. Πλακοστρώθηκε με πλάκες που εισήχθησαν από τη Βηρυτό, από όπου ήλθαν και ειδικοί τεχνίτες για την τοποθέτησή τους. Επειδή όμως η όλη εργασία θα στοίχιζε πολύ, ο δρόμος δεν πλακοστρώθηκε ολόκληρος. (Μιχαηλίδη, 1981, 19)

⁵Γεώργιος Σωκράτους Φραγκούδης (Λεμεσός 1869-Αθήνα 1939), Κύπριος ιδρυτής της Παντείου Σχολής Πολιτικών Επιστημών στην Αθήνα (Πάντειο Πανεπιστήμιο). Ο πατέρας του Σωκράτης ήταν γόνος της μεγάλης οικογενείας Φραγκούδη και η μητέρα του Ζωίτσα της επίσης μεγάλης οικογενείας Πηλαβάκη. Η καταγωγή τους ήταν Επτανησιακή. Σπούδασε νομικά στην Αθήνα και πολιτικές επιστήμες στο Παρίσι. Ήταν επιστήμονας, νομικός, πολιτικός, δημοσιονόμος, δημοσιογράφος, ερευνητής, εκπαιδευτικός, συγγραφέας, αγωνιστής, φυσιολάτρης, επαναστάτης, λάτρης της δημοκρατίας. Ο Γεώργιος Σωκράτης Φραγκούδης έσβησε αθόρυβα στο γενικό νοσοκομείο Αθηνών «Ευαγγελισμός» την 7η Αυγούστου του 1939. (<http://24h.com.cy/2014/06/georgios-sokrati-fragkoudis-1869-1939/>)

Η κληρονομιά μας...

Τα Ακίνητα Σχίζα- Συνέχεια

ΣΗΜΕΡΑ

Τα πολύ εντυπωσιακά σε αρχιτεκτονική, σωζόμενα κτίρια υπάρχουν μέχρι σήμερα και κοσμούν τον μεγάλο σε ιστορία δρόμο της Λεμεσού την Αγίου Ανδρέου. Η πιο πολυσύχναστη τότε οδός στο κέντρο της Λεμεσού κατά την περίοδο από τον 19^ο μέχρι το τέλος του 20^{ου} αιώνα, με τα περίτεχνα μπαλκόνια με θέα στην πόλη, με τις διακοσμημένες προσόψεις, τα αετώματα στην αρχιτεκτονική του μπαρόκ, τους κυκλικούς φεγγίτες και τις επιβλητικές εισόδους, καθορίζουν το πλαίσιο που ορίζει την ταυτότητα μας, την ιστορία της πόλης της Λεμεσού και θα πρέπει με κάθε τρόπο να τα διαφυλάξουμε και προστατεύσουμε.

Η κληρονομιά μας...

Τα Ακίνητα Σχίζα- Συνέχεια

ΣΗΜΕΡΑ

Σ' αυτόν τον δρόμο, από το 1800 και μετέπειτα, στεγάστηκαν με το πέρασμα του χρόνου, το πρώτο δημαρχείο, τα πρώτα προξενεία, ταχυδρομεία, τα πρώτα ξενοδοχεία, εστιατόρια και εργοστάσια. Γεννήθηκαν, έζησαν ή κατοίκησαν προσωρινά σημαντικές προσωπικότητες όλων των τομέων της ζωής της πόλης, καλλιτέχνες, άνθρωποι των γραμμάτων, ζωγράφοι, πολιτικοί, δήμαρχοι, ιατροί, μεγαλέμποροι, αρχιερείς. Στον δρόμο και τα περβόλια που περιέβαλλαν τα παλιά χρόνια την Αγίου Ανδρέου έχει περπατήσει και καταφύγει η Ελένη η Χιώτισσα⁶ η οποία όπως περιγράφει ο ποιητής Βασίλης Μιχαηλίδης «τρεμουλιασμένη γλήορα έφυε βουρώντας», για να γλυτώσει από τους Τούρκους, βρέθηκε από τα στενά της Αγίου Ανδρέου, στην εκκλησία της Αγίας Νάπας, μετά στην Μητρόπολη και κατόπιν στο καράβι της ελευθερίας.

Θεωρούμε ότι τα κτήρια με τόση ιστορική και αρχιτεκτονική σημασία, αλλά και η συγκεκριμένη περιοχή γενικότερα, οφείλουμε να τα αναδείξουμε και διαφυλάξουμε, είναι ο πλούτος της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Τα Ακίνητα Σχίζα έχουν σήμερα αλλάξει χέρια αφού πωλήθηκαν από την οικογένεια Σχίζα το 2020 σε ξένο επενδυτή.

Συντονιστικό Συμβούλιο Πολιτιστικών Φορέων Λεμεσού

Φωτογραφίες: Ερατώ Καντούνα ΕΦΙΑΡ/β

⁶«Η Χιώτισσα» το γνωστό ποίημα του κορυφαίου Κύπριου ποιητή Βασίλη Μιχαηλίδη (1849-1917). Γράφτηκε το 1895 και αναφέρεται στην Ελένη τη Χιώτισσα η οποία κατέληξε από την Χίο σκλάβα στην Κύπρο. Όπως περιγράφει η Αγνή Μ. Μιχαηλίδη «μια ωραιότατη και καλοαναγωμένη κόρη, που Τούρκοι κουρσάροι έκλεψαν από τη Χίο και την ακριβοπούλησαν σ' ένα πλούσιο μπέη», το σπίτι του οποίου με το πλούσιο χαρέμι του βρισκόταν στο κέντρο της οδού Αγίου Ανδρέου. Η Ελένη η Χιώτισσα μια μέρα κατάφερε να δραπετεύσει από την τουρκική αυλή στη Λεμεσό με τη βοήθεια μιας γριάς ζητιάνας κοντά στην εκκλησία της Αγίας Νάπας. (Μιχαηλίδη, 1981, 46). Ο Τούρκος Μπέης βάλθηκε να την εντοπίσει, αλλά η Ελένη μαζί με την Άννα μια ακόμα Χιώτισσα που οι Τούρκοι «βάφτισαν» Αϊσιέ κατάφεραν γρήγορα να διαφύγουν και να σαλπάρουν με την βοήθεια του αδελφού της Ελένης, στον δρόμο προς την ελευθερία...

Η κληρονομιά μας...

Τα Ακίνητα Σχίζα- Συνέχεια

Βιβλιογραφία

Σεργίδης, Χ. (2003), *Η Λεμεσός μέχρι την Τουρκοκρατία*, Έκδοση «Ίδρυμα Πανίκου Μαυρέλλη»

Παρασκευάς, Ε. (1996), *Παλαιά Αναμνήσεις «Η Λεμεσός κατά τον 19^{ον} αιώνα»*. Λεμεσός, Κανάλι 9.86

Πυλαβάκης, Κ.Α. (1977), *Η Λεμεσός σ' άλλους καιρούς*, Β' Έκδοση Συμπληρωμένη και Βελτιωμένη, Εκδόσεις Ονήσιλος, Λεμεσός

Τηλλυρή, Α.Δ., Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λεμεσού (2013), *ΕΒΕΛ-50 Χρόνια Προσφοράς*, 1η Έκδοση, Λεμεσός

Ανδρέου, Τ.Α. (2009), *Λεμεσός, Αναδρομή Μνήμης*, Εκδόσεις Νόστος, Λεμεσός

Ανδρέου, Τ.Α. (2020), *Λεμεσός, Ιχνηλατώντας το παρελθόν*, Λεμεσός

Μιχαηλίδη, Α.Μ. (1981), *Λεμεσός, η παλιά πολιτεία*, Λευκωσία

Ο Φιλελεύθερος Βιβλιοθήκη (2008), *Λεμεσός, Μνήμες παρελθόντων ετών*, Λευκωσία

Λύκειο Αποστόλων Πέτρου και Παύλου (2017), *Λεμεσός, με το βλέμμα στραμμένο στη θάλασσα*, Λεμεσός

Από τη Βιβλιοθήκη της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών Λεμεσού

Πηγές

<http://limassolhistory.blogspot.com/2010/06/>

<https://apsida.cut.ac.cy/items/show/> Ασπίδα, Ψηφιακή Συλλογή Βιβλιοθήκης ΤΕΠΑΚ

http://www.limassolchamber.eu/assets/documents/ebel_50_years.pdf

<http://www.mixanitouxronou.com.cy/categories/istoria/o-elgin-tis-kyprou-irthe-os-proxenos-ton-i-p-a-stin-kypro-anakalypse-ti-megalyteri-syllogi-mesogiakon-archeotiton-ke-tin-poulise-sto-mousio-tis-neas-yorkis/>

Περιγραφή και συνέντευξη που δόθηκε από την Κάτια Σχίζα Λαμάρη την οποία και ευχαριστούμε, στην Ερατώ Καντούνα, μέλος Δ.Σ. Συντονιστικού Συμβουλίου Πολιτιστικών Φορέων Λεμεσού στις 9 Φεβρουαρίου 2021

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ:

Ευχαριστούμε τους συγγραφείς /εκδότες/εικαστικούς και άλλους, για την παραχώρηση των βιβλίων/περιοδικών τους:

- Εύρος Αλεξάνδρου για «Πανσέληνος» Μόνας Σαββίδου Θεοδούλου, Ποίηση, Αρμίδα
- Κυπριακή Ακαδημία Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών, Ανακοίνωση της Μεταβατικής Διοίκησης, Λευκωσία 2019
- Άνθρωποι, Ποιητική Συλλογή, Εκδόσεις Αναστάση Αριστοτέλους, Μάιος 2020 (3)
- Άνευ, Περιοδικό Λόγου, Τέχνης και Προβληματισμού, Τεύχος 74, Χειμώνας 2020
- Ερατώ Καντούνα για:
 - The Art Περιοδικό, Τεύχος 6, Απρίλιος 1994, Εκδόσεις Λυμπέρη Α.Ε., Αθήνα (2)
 - The Art Περιοδικό, Τεύχος 8, Ιούνιος 1994 (2), Εκδόσεις Λυμπέρη Α.Ε., Αθήνα
 - The Art Περιοδικό, Τεύχος 9, Ιούλιος-Αύγουστος 1994, Εκδόσεις Λυμπέρη Α.Ε., Αθήνα
 - The Art Περιοδικό, Τεύχος 10, Σεπτέμβριος 1994, Εκδόσεις Λυμπέρη Α.Ε., Αθήνα
 - The Art Περιοδικό, Τεύχος 11, Οκτώβριος 1994, Εκδόσεις Λυμπέρη Α.Ε., Αθήνα
 - The Art Περιοδικό, Τεύχος 12, Νοέμβριος 1994, Εκδόσεις Λυμπέρη Α.Ε., Αθήνα
 - The Art Περιοδικό, Τεύχος 13, Δεκέμβριος 1994 (2), Εκδόσεις Λυμπέρη Α.Ε., Αθήνα (2)
 - ARTpages Περιοδικό, Τεύχος 4, 1998, Εκδότης Φώτος Πρωτοπαπάς, Λεμεσός
 - ARTpages Περιοδικό, Τεύχος 8, 1998, Εκδότης Φώτος Πρωτοπαπάς, Λεμεσός
 - ARTpages Περιοδικό, Τεύχος 9, 1998, Εκδότης Φώτος Πρωτοπαπάς, Λεμεσός

Έρευνα-Επιμέλεια-Επιλογή κειμένων και φωτογραφιών: Ερατώ Καντούνα, Άντρη Κεδαρίτη
Ειδική Επιτροπή: Εύρος Αλεξάνδρου, Ερατώ Καντούνα, Άντρη Κεδαρίτη
Τεύχος 92, Φεβρουάριος 2021
Για το Συντονιστικό Συμβούλιο Πολιτιστικών Φορέων Λεμεσού